

SLUTRAPPORT.

1. Projekt "Utveckling av Siljan Snösko Race" Dnr/Journal 9-88 / 2009-7315

2. Kontaktperson: Per Mårthans, Bohmgatan 31, Gärdebyn, 795 36 Rättvik 0248 – 129 91 , 070 – 581 29 92
per@trapperservice.se

BAKGRUND

3.a 2008 var snöskosport i Sverige mycket okänd. KLINGHEIM AB hade dock börjat importera snöskor från Frankrike där utövandet är stort sedan slutet av 1990-talet. Sommaren 2009 träffades generalagenten Bengt Klingheim och Per Mårthans-Trapperservice Ek. förening, för att samtala om hur sporten kunde utvecklas. Med Bengts förklaringar så förstod Per att sporten är stor, inte bara i Europa utan även i USA/Kanada. (*Den är även etablerad i Japan.*) Men i Norden hade vi chansen att vara först ut med denna form av tävling! Utifrån den "vana" som Rättvik besitter av turistiska arrangemang, så syntes direkt förutsättningar att kunna anordna en tävling på orten. En styrka är erfarenheterna av tidigare samarbeten korsvis mellan föreningar, företagsgrupperingar och kommunen. Per fick omedelbart gehör hos sina vänner i Trapperservice Ek. förening samt hos den ideella Rättviks Turistförening och boendegruppen BoiRättvik, samt att kommunfolk även var positiva. Där tipsades om Leader arbetet för att utveckla bygden.

VARFÖR

A. Vi ville med denna innovation bidra till utvecklingen av Svensk Snöskosport för rörligt friluftsliv och idrottsligt, men även som utvecklad konferensaktivitet inom besöksnäringen. Detta borde innebära en bra samverkan med boendeanläggningar och besöksnäring i stort.

B. Sporten Snöskor kan även vara den "felande länken" i människors möjlighet att komma ut i skogen utan att besitta god skidteknik och igenom att det går bra att vandra i skogen med varierad snötillgång och inte med alltid nödvändigtvis preparerade spår. Naturen blir mer tillgänglig även vintertid och folk kan hitta snöupplevelser på mer otillgängliga platser än i spårbanorna. En tillgång för utveckling av besöksnäring i skoglig landsbygd.

C. Siljan Snowshoe Race syftar till att bli ett turistiskt evenemang som växer efterhand och som via kringarrangemang skapar en härlig Vinter Weekend i Rättvik med omgivningar. Förutom tävlingen så fanns tankar om bl.a. nattliga vandringar i facklors sken, i samband med arrangemanget.

D. Siljan Snowshoe Race skall profilera sig till att bli en tävling för den breda allmänheten och vara den mest prestigefulla elit tävlingen i Sverige, för Snöskosporten.

HUR GICK DET?

Så skedde och den 30 januari 2010 d.v.s. 6 månader efter idén föddes, så genomfördes det första **Siljan Snowshoe Race**. Det visade sig att den "svenska organisationsdisciplinen" medverkade till att vi fick oerhört goda omdömen för vår tävling. "**Top of Top 10**" som man uttryckte det och därmed erbjöds vi redan andra året att arrangera **Europacupen 29 januari 2011**. Med lag (*Team*) från 3 länder samt även andra nationaliteter. Att genast får ett stort antal sportutövare och tävlande har inte skett fullt ut, utan det måste ges mer tid. Där- emot har vi passat på att etablera fler leder runt Siljan, arrangerat "prova på" och konferensvandringar för hotellens gäster samt även samarbetat med skolor, där vårt samarbete i Gagnef feb 2011 värmer mest. **Snöskor är utomordentligt redskap för övningar i snön för funktionsnedsatta!**

Christian Walles och Per Mårthans Siljan Snowshoe I Gagnef 110224 Foto: Trons

Vad har vi genomfört i projektet:

- **Genomfört Siljan Snowshoe Race 2 gånger.** Erfarna snöskoarrangörer från Frankrike var på plats med Team TSL från Annecy . Dessa var mycket nöjda och imponerades över vår tävling. 3 ord nämndes Banan – Organisationen – Värdskapet. Vi kan nog kalla det "*ett gott bevis på svensk organisationsförmåga*". Belöningen blev ett deltagande i European Snowshoe Cup. Naturligtvis en PR för bygden och som visar sig, redan skapar besökare från andra länder.
- Tävlingen fick ett mycket stort medialt genomslag med både TV och radioinslag förutom reportage i många magasin och dagspress. Vi finns med i en nyutkommen bok i USA som beskriver Snowshoeing.
- Vi har **anlagt snöskoleder** 3 st i Rättvik, 1 st i Granberget Siljansnäs, 1 i Tällberg, 2 st i Mora samt på Lugnet i Falun och medverkat i flera Prova På arrangemang. Fler leder planeras i Leksand samt framförallt ökar graden av arrangemang.
- Vi har **arrangerat Snöskovandringar för grupper.** (Privata träffar, Konferenser, företagshälsa och skolor.)
- Vi har deltagit i samarbete med utomhuspedagogik för barn med funktionsnedsättning. (Gagnef)
- Vi har deltagit som "*det goda exemplet*" på Webbplatsen Hjälpmedelstorget. (*Hjälpmedel för funktionshindrade*)
- Vi har genomfört mindre "**Prova på tester**" bl.a i Gropen Leksand, Hemus Mora, Lerdalsberget Rättvik, samt även på Runn vid Främby Udde i Falun.
- Vi är igång och planerar för fortsättningen.

Bäst syns verksamhet och bilder under www.siljansnowshoe.se

RESULTAT

Vi har fått "oerhörd" uppmärksamhet i media: 2 TV kanaler, Radio, tidningar, fackpress och på nätet. Detta material förvaras hos projektägare för dokumentation.

Rättvik har tagit positionen som föregångare inom Snöskosporten. Siljans orter och landskap visar sig var perfekt för fortsatt utveckling och vi kan återta lite av Vinterdestinationens gamla rykte. (*Familj, Outdoor, Skogliga Vildmarskupplevelser.*)

Rättvik har intagit positionen som den destination i Sverige som Italien, Frankrike (TSL) Katalonien och Schweiz pratar med och reser till i Sverige! (*Europacupen*)

Siljan Snowshoe Race omskrivs i en bok nu i USA, som behandlar fenomenet Snöskosporten. USA aviserar ett deltagande inom några år.

Projektet har igenom det rykte som uppstått, skapat mer sug efter snöskoaktiviteter och konferensarrangemang, vilka kommer att öka betydligt under den tredje och kommande vintern. Det är här arbeten kan skapas inom Upplevelseindustrin.

Igenom de Prova på Aktiviteter vi utfört har vi kommit i bra kontakt med skolor, utomhuspedagogik, och även med invandare, där vi har en stor potential, men ännu bara börjat med att nå ut till människor som inte fått chansen att lärasig umgås med snö. Här har vi den perfekta kombinationen för våra nya medborgare, att ta sig ut i den svenska naturen, även vintertid!

Ett resultat över förväntan är den publik vi fått till Köpcentrum och tävlingen, vilket bl.a. åstadkommit med bra samarbete m. Köpcentrum och bl.a. Lions Lucia (*kranskullan*)

Projektet har medverkat till en ökad försäljning inom handeln och att nya grupper upptäcker fördelen med Snöskorna. (*Fiskare, jägare, skogsarbetare, hundägare och andra människors för promenader.*)

Hur kan andra dra nytta av detta?

Röster från Fjällen säger: - *Det är bra att ni som ligger nära Mälardalen lär Svenskar en ny vintersport! 😊 Och inför vintern 2011 så har en Svensk Snösko cup blivit ett faktum med många fler destinationer anslutna och där Siljan Snowshoe Race är "diamanten" i halsbandet. Mer uppenbart kan det inte bli!*

VILKA DELTOG

Många föreningar, företag och konstellationer är engagerade; Förutom projektägaren Trapperservice Ek. förening även BoiRättvik, IK Jarl, Svensk Handel/Köpmännen i Rättvik Rättviks Turistförening, Siljan Turism (*destinationsbolaget*) Siljans Långskrinare, Kyrkans ungdom, Älvdalens Utbildningscenter och privata eldsjälar som stött oss!

En stark förankring och samarbete med kommunen har även skett, där vi vill nämna alla de olika förvaltningarna som var och en, de flesta har betytt mycket. **Helt enkelt ett BRA samarbete i Rättvik - igen!**

Vi har även en hel del företag och sponsorer som medverkat med tjänster och/eller direkta bidrag. Det måste omnämnas det FINA prisbord tävlingen skrapat ihop ifrån Rättviks handlare och även utanför kommungränserna!

Projektet har även skapat nya samarbeten. Kan nämnas;

- Utvecklat samarbete med IK Jarl och Orienteringssporten.
- Samarbetet med Kyrkans Ungdom och Älvdalens Utbildningscenter.
- Samarbete med Falun via Lugnet Outdoor och Roxnäs udde.
- **Ny Sverige Cup** och framförallt samverkan med Bruksvallarna och Helags Adventure

Varför projektet?

Vi såg möjligheterna! Rättvik och Siljan som ort behöver stärka en tappad position som vinterdestination! Nyfikenheten på nya Outdoor aktiviteter!

Till vem riktade vi oss?

- Vi riktade oss till tävlande både Elit och motionärer. Men lika viktigt var en stor grupp av människor som behöver mer röra på sig ur Hälsoperspektivet.
- Samarbetsparter enligt ovan, främst boendeanläggningar och köpmän som torde se detta som ett av de initiativ vi gör tillsammans, för att utveckla besöksnäringen, som i sin tur skapar arbeten på vår landsbygd. (*Delaktighet*)
- **Den och de som dock troligen ser mest direkt nytta av projektet förutom orten Rättvik**, torde vara importören Klingheim AB och tillverkaren TSL! En sak som vi då gläds åt eftersom de gjorde tävlingen möjlig. En typisk win/win situation.
- När chansen under projektet uppstod så att vi fick ett internationellt perspektiv, lade vi stor ambition i att odla relationer för utveckling. (*Målfokus vidgades under projektet*) Vi vet även att vår medverkan i Europacupen har gett hela den "Cirkusen" en kul och nyttig injektion.

PROJEKTETS GENOMFÖRANDE (8)

Projektet har pågått från december 2009 (*samt sonderande arbete sedan juli 2009*) och till nu oktober 2011.

Samtliga utfästa aktiviteter har utförts i projektet och i större omfattning.

Det som inte var planerat men som var av positiv art, var att vi blev utsedda till Europacup-ort vilket både krävt ambition och en del utökade kostnader. Även den **mediala uppmärksamheten** har blivit långt utöver beräknat. Samarbetet, att integrera med övriga samarbetspartners i Rättvik var inledningsvis arbetsamt, men med tillkomsten av Europacupen har det vänts till något mycket positivt.

Överraskande **bra utfall av tillresande publik** kunde vi skönja och därför adderade vi utökade och intensifierat arbetet för att förstärka trenden i kommande tävlingar! (*Vi uppskattar till ca 1 500 runt banan och centralt.*)

Vad har inte gått som planerat? Antal startande i tävlingen borde ökat mer, MEN vad kan vi begära av en sport som startar med en tävling utan ett brett antal utövaren?! (*Här har Klingheims låneskor varit oundvikligt viktiga*)

Antal startande ifrån närområdet av motionskaraktär och ungdomar borde varit större, kanske ska tillskrivas Jante och även rädsla för den främmande sporten. (*Desto roligare när folk reser ifrån Mälardalen och Västsverige för att delta! ☺*) Vi har inför 2012 lärt oss en del erfa som ska vända den trenden.

Svårigheter och hinder? Det är svårt att INTE nämna väderförutsättningarna första året med -26°C under kväll/natt före tävlingen. Här gjorde funktionärer heroiska insatser för att **INTE** ställa in premiär tävlingen. (*vad hade då hänt?*)

Sedan har det administrativt varit besvärande för den nya Ekonomiska föreningen Trapperservice Ek. förening att vara "bank" och administratör i projektet. Likväl som samma sak gällde för Rättviks Turistförening som initialt stod som projektägare med Trapperservice som operativ.

Därför ansökte vi om, projektägarbyte vilket innebar mycket arbete men så här efteråt kan anses vara det rätta som skedde. Vi hade heller aldrig klarat ekonomin utan den starka grund via sitt moderbolag och de privatpersoners runtomkring, som konceptet Trapperservice besitter.

MÅLUPPFYLLELSE (8)

Vi redovisar projektansökans målsättningar ur ansökan här

Övergripande viktiga mål för projektet beskrivs nedan;

- ✓ *Utveckling av en årligt återkommande tävling – ett snösko-race. JA det har skett.*
- ✓ *Skapar förutsättningar för tillväxt i landsbygden genom utveckling av privat sektor (besöksnäringen) JA bl.a. i etableringen av Trapperservice AB och Ek. förening!*
- ✓ *Ideell sektor (föreningsliv) JA - vi har mötts i nya nätverk och samarbeten och inte minst socialt/internationellt med nya kontakter omnämnda ovan!*
- ✓ *och offentlig sektor (attraktiv kommun/region) JA Rättvik och Siljan har fått en Vinterprofilerande aktivitet. Rättvik som ort MYCKET PRESS!*

Mer kvantitativt finns också följande mål;

- 200 tävlingsdeltagare år 2010 NEJ ca: 130 anmälda men kölden gav resultatet 98 st. Fenomenet beskrivet ovan.
- ✓ Tillskapande av Snöskoled. JA – ca 10 st på olika orter 😊
- ✓ 400 nya idkare av sporten Ja - inräknat våra *Prova på aktiviteter och grupper!*
- ✓ 50 nya besökare **Betydligt MER!** Vi har enbart ca 30 st utländska gäster som besökt Rättvik under Siljan Snowshoe Race. **Ca: 50 % av startande utanför Dalarna. Och all publik från området**
- ✓ 10 st Konferensvandringar inom 2 år JA – 10 st men väntas öka frekvent vintern 2011/2012.
- ✓ Skapa minst 4 kringarrangemang av dignitet, exempelvis fackelvandringar eller jaktvandringar de kommande 2 åren. JA 6 Lördagsvandringar, skolungdomar, Nyårsvandring på Siljan. (*"Digniteten" kan bli bättre*)

Miljö och hållbar utveckling: Snöskoaktiviteter kräver knappt bränsle och material annat än Snöskorna. Inga spår behöver köras upp utan de trampas! Sporten har goda förutsättningar för arbeten inom s.k Naturturism Soft Adventure på landsbygd vilket ger den hållbara utvecklingen. (*Även jakt och fiske utveckling*)

Aktiviteterna ger även tillgänglighet och får människor ut i skogen och naturreservaten vilket bidrar till kompetensutveckling och närhet till natur och miljö!

Integration: Vi har mött invandraren och framförallt personer som arbetar med integration som i Snöskosporten verkligen ser lösningen på att få ut människor i naturen och som ej lärt sig åka skidor som barn. Vi kommer främst ihåg intrycken ifrån en Kenyansk kvinna på Sjön Runn Ösmo gråtande/skrattande för iväg över sjön 😊 (Här borde man kunna skapa ett utökat riktat fortsättningsprojekt.)

Barn/ungdomar: Vi har samarbete med Hjälpmedelstorget via lokal informatör som skrivit artiklar. Vi har genomfört friluftsdagar i Gagnef för funktionshinderades barn. (Christina Walles) och det arbete förefaller kunna utökas!

RESULTATSPRIDNING (10)

Vi har berättat om projektet och kan fortsätta via

- Media med flera Pressreleaser
- Egen hemsida
- Vi har aktivt uppvaktat kollegor för Erfa-utbyte och samarbete och starkt bidragit till att få ingång Sverigecupen
- Vi har föreläst på möten såsom Rotary-träffar och varit på Event dagar.

Rent allmän så berätta vi gärna om projektet och idén utifrån ett samtal på en sten på Idre Fjäll (*Nipfjället*) i juni 2009, till Europacupdeltagande. Och om tävlingen samt det uppmärksamhetsvärde vi erhöll och arbetet bakom detta, för andra destinationer och landsbygdsbor. Om frågan dyker upp.

EKONOMI (11)

Utveckling av Siljan Snowshoe Race 2010 och 2012 + de kringliggande aktiviteter som projektet genomfört (*leder och Prova på- arrangemang*) har omslutit **410 789 kronor i kostnader**. Under projekttiden 2009-10-26 – 2011-10-15. Finansiering av detta* har skett via startavgifter i tävlingen, samt i uthyrning och Prova på arrangemang.

Finansiering:	*Privat finansiering (intäkter)	87 453 kr
	Offentlig Rvk kommun	40 000 kr
	Rättviks Turistförening	10 000 kr
	LAG	12 346 kr
	EU	189 280 kr

Utöver intäkter till faktiska kostnader (pengar), har mervärden för tävlingen och kring allmän Snöskoutveckling skapats via **ideellt arbete till ett värde av 301 787 kr**. Dessutom **ideella resurser** i form av skänkta priser till värde av **31 500 kr**

Likviditet varit ett hinder och förutsatt att en uthållig och stark projektägar-konstellation funnits. Vilket har varit arbetsamt för den nya Trapperservice föreningen, från början. Trapperservice har utvecklats parallellt och det var de förutsättningar vi hade vid starten! "*Blod-svett-tårar*" och utan kontakter, nätverk och supportande föreningar och kommunen hade det inte gått! ☺

Vi har nu både skapat Siljan Snowshoe Race och ett Trapperservice Ek. förening på samma gång.

SLUTSATSER (12)

Projektet har varit överraskande på många sätt. Mestadels positivt. Se ovan!

En slutsats torde kunna låta: - *Ingenting är omöjligt* – även om det är en sliten fras. Men vi tycker den kan gälla!

Projektredovisning är betydande. Vi har genomfört projektet mestadels på egen hand och det kräver nog sin "man/kvinna". Vi har haft BRA dialog med kommunen, Leader och Länsstyrelsen! Bra och förstående råd. Men visst, för andra efterkommande kan vi nog önska att det kunde var lite enklare!?

En **rekommendation till efterkommande** är att antingen vara allierad med erfarna människor, inte minst inom ekonomi/redovisning och eller att projektera kostnader för att kunna anlita sådana tjänster, ska finnas inom budget. (*men tillåter projekten den omslutningen?*) Man måste även vara medveten om och ha lösningen på, hur man ska upprätthålla likviditeten. En "mina" som kanske även vi förbisåg initialt.

Under brinnande genomförandefas kanske inte projektfunktionärerna, hinner med den administrationen?

Vi kan nog anse och har idéer om hur det skulle kunna var rationellare.

Vår upplevelse är att lokal förankring, ett nätverk av stöttande kamrater, visioner och mål med BRA målbilder och målmedvetenhet är viktigt! Finns det – så finns nog även tillräcklig uthållighet, vilket ofta krävs för att starta något nytt. Precis som med att starta ett företag! Självttillit och framtidstro är viktiga ingredienser ibland de samverkande, något som måste byggas inifrån och långsiktigt. Förtroende för varandra.

Bäst syns verksamhet och bilder under www.siljansnowshoe.se

NU FÖLJER:

Rättvik 12 oktober 2011

Per Märthans
Projektledare och Ordförande Trapperservice ek. förening.